REZOLUȚIA (UE) 2024/2310 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 11 aprilie 2024

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie aferent exercițiului financiar 2022

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie aferent exercițiului financiar 2022,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0104/2024),

A. întrucât, potrivit situației sale de venituri și cheltuieli [1], bugetul definitiv al Observatorului European pentru Droguri și Toxicomanie („Observatorul”) aferent exercițiului financiar 2022 a fost de 18 893 136 EUR, ceea ce reprezintă o creștere de 0,71 % comparativ cu 2021; întrucât bugetul Observatorului provine în principal (94 %) de la bugetul Uniunii;

B. întrucât Curtea de Conturi („Curtea”), în raportul său privind conturile anuale ale Observatorului pentru exercițiul financiar 2022 („raportul Curții”), a declarat că a obținut asigurări rezonabile cu privire la fiabilitatea conturilor anuale ale Observatorului și cu privire la legalitatea și regularitatea operațiunilor subiacente;

Gestiunea bugetară și financiară

1. ia act cu satisfacție de faptul că eforturile de monitorizare a bugetului din cursul exercițiului financiar 2022 au condus la o rată de execuție bugetară de 98,78 % (scădere de 1,22 % față de exercițiul 2021); observă că rata de execuție a creditelor de plată a fost de 96,65 %, ceea ce reprezintă o ușoară creștere de 0,30 % față de 2021; constată, de asemenea, că rata de execuție a creditelor de plată reportate din 2021 în 2022 a fost de 88,98 %;

2. constată din raportul Curții că, deși a plătit dobânzi doar pentru o singură plată întârziată, Observatorul a avut un număr semnificativ de plăți care au fost semnalate în mod eronat ca fiind întârziate (107 din 1 595) în sistemul său de gestiune financiară și contabilă (ABAC – contabilitate pe bază de angajamente), situație cauzată de parametrizarea incorectă sau de introducerea unor date incorecte (sau ambele) privind data scadenței plății sau privind primirea documentelor, care antrenează o obligație de plată; constată, din răspunsul Observatorului, că semnalarea incoerentă a întârzierilor în efectuarea plăților nu a afectat regularitatea operațiunilor în cauză; constată, de asemenea, că Observatorul a adoptat unele măsuri pentru a reduce la minimum riscul de rezultate „fals pozitive” menționat și pentru a se asigura că sistemul său ABAC poate oferi o imagine clară și exactă a plăților efectiv întârziate; invită Agenția să continue să monitorizeze această problemă și pe viitor să atenueze posibilele riscuri reputaționale asociate;

Performanța

3. ia act de faptul că noul model de măsurare a performanțelor al Observatorului cuprinde un număr limitat (10) de indicatori-cheie de performanță sintetici (ICP), care sunt utilizați pentru a măsura eficacitatea în obținerea rezultatelor dorite și eficiența utilizării resurselor alocate și care sunt completați de indicatori-cheie de performanță de nivel superior care se axează pe rezultate și impacturi; ia act de faptul că pentru evaluarea ICP-urilor, Observatorul a definit 65 de obiective anuale, dintre care în 2022 au fost atinse 57 de obiective (87 %);

4. constată că în raport cu programul de lucru pe 2022, Observatorul a obținut 152 din cele 188 de realizări/rezultate vizate (81 %), a realizat parțial 12 % dintre acestea (mai precis 23 de realizări/rezultate care erau întârziate și se aflau în curs de realizare la sfârșitul exercițiului 2022), în timp ce 12 rezultate (6 %) nu fuseseră implementate, iar două rezultate nu erau aplicabile; ia act de opinia Observatorului potrivit căreia majoritatea întârzierilor sau anulărilor de activități în 2022 au fost cauzate de lipsa resurselor; constată, de asemenea, că, pentru punerea în aplicare a noului său mandat (preconizat să se aplice începând cu 2024), Observatorul a început pregătirile în 2022 și ele au implicat resurse cheie și au necesitat o serie de ajustări la unele dintre activitățile sale planificate anterior;

[1] JO C 141, 29.3.2022, p. 33.

5. recunoaște eforturile depuse de Observator și progresele înregistrate în cele trei domenii de activitate ale sale (sănătate, securitate și factori determinanți ai activității); ia act, în special, de publicarea în 2022 a noului Raport european privind drogurile (EDR), care oferă cea mai recentă imagine de ansamblu asupra situației drogurilor în Europa până în 2022, de lansarea platformei de formare online PLATO, care găzduiește programa europeană de prevenire, concepută pentru a forma profesioniștii implicați în elaborarea deciziilor, avizelor și politicilor în materie de prevenire în Europa, de publicarea a șapte mini-ghiduri care conțin răspunsuri la întrebări privind consumul de droguri în medii de recreere, în comunități locale, în școli și în închisori, precum și legate de nevoile familiilor și ale persoanelor fără adăpost, precum și de publicarea a trei articole care au avut ca subiect sălile de consum de droguri, analizarea drogurilor și intervențiile în domeniul e-sănătății;

6. salută faptul că, în 2022, Observatorul a publicat un nou studiu rapid al tendințelor folosind o abordare mixtă cu scopul de a evalua modul în care serviciile au răspuns într-o primă etapă la nevoile ucrainenilor strămutați în țările învecinate din Uniune; felicită Observatorul pentru colaborarea cu Europol în pregătirea celei de a patra ediții a raportului intitulat „EU Drug Markets: In-depth analysis" (Pieţele drogurilor din UE: Analiză aprofundată), ale cărui rezultate sunt prezentate într-o serie de module, în care fiecare modul se axează pe piața unui anumit drog și acoperă tendințele de-a lungul lanțului de aprovizionare, de la producție și trafic, până la distribuție și consum; salută, în acest context, lansarea în 2022 a primelor două module privind cocaina și metamfetamina;

7. ia act de faptul că, în 2022, Observatorul a continuat să aplice sistemul de alertă timpurie al Uniunii Europene (EWS) în colaborare cu partenerii săi; constată, în același context, că în 2022 EWS a fost notificat oficial pentru prima dată pentru 41 de noi substanțe psihoactive; constată, de asemenea, că două substanțe psihoactive noi care au fost evaluate de Observator în 2021 [3-clorometcatinonă (3-CMC) și 3-metilmetcatinonă (3-MMC)] au fost incluse în categoria „droguri", conform definiției termenului din directiva delegată a Comisiei în 2022;

8. salută participarea Observatorului la evenimente de formare în domeniul drogurilor și consolidarea capacităților și faptul că a reușit să își transfere cunoștințele către peste 950 de profesioniști care lucrează în domeniul drogurilor, inclusiv din serviciile de aplicare a legii și de la nivelul factorilor de decizie politică; constată, de asemenea, că în 2022 circa 1 200 de profesioniști care lucrează în domeniul drogurilor din întreaga lume au participat la cele șapte seminare online organizate de Observator; felicită Observatorul pentru organizarea, împreună cu partenerii săi, a celei de a patra Conferințe europene privind comportamentele de adicție și dependențele, intitulată „Lisbon Addictions 2022", care, în cadrul temei generale „Global Addictions", a reunit un număr record de 1 757 de participanți din 84 de țări;

9. salută eforturile neîntrerupte ale Observatorului de a evidenția aspectele sociale și impactul societal al drogurilor, de a promova politicile de reintegrare socială a consumatorilor de droguri și de a aborda subiectul drogurilor cu o perspectivă multidisciplinară; consideră că este esențial să se continue sensibilizarea cu privire la importanța unei abordări preventive și inovatoare bazate pe sănătate mintală în toate politicile în materie de droguri;

10. salută progresele înregistrate de Observator în ceea ce privește publicația comună „EU Drug Markets: In-depth analysis" (Pieţele drogurilor din UE: o analiză aprofundată), elaborată în colaborare cu Europol, care conține module despre droguri specifice, unele dintre ele fiind publicate pe parcursul anului 2022, altele urmând a fi publicate în 2023; salută eforturile depuse în 2022 pentru a îmbunătăți calitatea și disponibilitatea datelor de bază privind aprovizionarea, în colaborare cu punctele focale naționale ale Reitox și cu Europol; salută îndeplinirea tuturor sarcinilor Observatorului în cadrul planurilor de acțiune operaționale ale Platformei multidisciplinare împotriva amenințărilor infracționale privind canabisul, cocaina și heroina; reamintește că traficul de droguri a fost identificat ca o sursă principală de profit și un canal de recrutare al crimei organizate și terorismului și evidențiază contribuția Observatorului la o Europă mai sigură;

11. salută cooperarea în curs la nivel regional dintre Observator și țările partenere la politica europeană de vecinătate, prin proiectul de asistență tehnică EU4MD, precum și punerea în aplicare în desfășurare a proiectului bilateral EMCDDA4GE cu Georgia; salută crearea unui parteneriat oficial în cadrul Programului de cooperare între America Latină, zona Caraibilor și Uniunea Europeană privind politicile în materie de droguri;

Eficiența și realizările

12. felicită Observatorul pentru angajamentul de a îmbunătăți în mod constant eficacitatea și eficiența activităților sale și de a maximiza utilizarea resurselor, a expertizei și a know-how-ului său, cu scopul de a contribui în cele din urmă la o Europă mai sigură și mai sănătoasă, în special prin acorduri de cooperare cu agențiile din domeniile justiției, afacerilor interne și sănătății; ia act de măsurile pe care Observatorul le-a luat pentru a reduce costurile de funcționare cu spațiile sale, cum ar fi utilizarea de dispozitive de protecție solară în zonele cu sticlă și comutatoare pentru controlul sistemului de climatizare pe ferestre; ia act, de asemenea, de acordul cu Agenția Europeană pentru Siguranță Maritimă de a utiliza în comun anumite spații (cantină, parcarea subterană și spații pentru conferințe) în clădirile în care își au sediul, precum și de cooperarea dintre cele două agenții în ceea ce privește achizițiile publice comune de servicii partajate (de exemplu, securitate, curățenie, catering, printre altele) și organizarea în comun a activităților de formare care prezintă interes comun pentru personalul ambelor agenții;

13. ia act cu satisfacție de faptul că Observatorul dispune de un plan strategic (Strategia de mediu 2021-2025) pentru a deveni neutru din punctul de vedere al emisiilor de dioxid de carbon și că a inclus în raportul său anual de activitate indicatori privind performanța de mediu și amprenta de CO_2 a Observatorului, rezultatele anuale fiind în continuă îmbunătățire începând din 2014; salută decizia directorului Observatorului luată în 2022 de a obține certificarea EMAS, proces care era așteptat să se încheie în 2023;

14. ia act de faptul că, în 2022, Observatorul a implementat mai multe proiecte menite să îmbunătățească performanța de mediu, și anume îmbunătățirea consumului de electricitate, instalarea de celule electrice solare pe acoperișul clădirii, precum și instalarea de stații de covoiajare cu mașini electrice în vederea înlocuirii parcului de vehicule al Observatorului cu vehicule electrice sau hibride;

Politica de personal

15. constată că, la 31 decembrie 2022, schema de personal era completată în proporție de 97 %, fiind ocupate 6 posturi de funcționari și 68 de posturi de agenți temporari din cele 7, respectiv 69 de posturi autorizate în cadrul bugetului Uniunii (76 de posturi autorizate în 2022, la fel ca în 2021); ia act de faptul că, în 2022, în cadrul Observatorului au lucrat, de asemenea, 27 de agenți contractuali; salută exercițiul de evaluare a personalului realizat de Observator în 2022 și alocarea eficace și eficientă a resurselor sale, 72,44 % din personalul Observatorului fiind alocat activităților operaționale, 18,20 % sprijinului administrativ și 9,35 % operațiunilor neutre; felicită Observatorul pentru rata scăzută de rotație a personalului (2,9 %) în 2022;

16. ia act cu îngrijorare de faptul că Observatorul a raportat că în cadrul personalului său de conducere de nivel superior există 2 femei (22 %) și 7 bărbați (78 %), în timp ce în consiliul său de administrație sunt 20 de femei (37 %) și 34 de bărbați (63 %); constată că, în ansamblu, personalul este format din 36 de bărbați (38 %) și 58 de femei (62 %); reamintește că este important să se asigure echilibrul de gen în rândul personalului și invită Observatorul să ia în considerare acest aspect la viitoarele recrutări de personal și numiri în cadrul conducerii superioare; roagă Comisia și statele membre să țină seama că este important să garanteze echilibrul între numărul de femei și de bărbați atunci când sunt desemnați membrii în consiliul de administrație al Centrului;

17. ia act, din raportul Observatorului, de măsurile luate în urma descărcării de gestiune pentru execuția bugetului Observatorului aferent exercițiului financiar 2021 („raportul Observatorului") pentru a îmbunătăți echilibrul de gen în cadrul Observatorului; observă că astfel de măsuri au fost luate în contextul procedurilor de recrutare ale Observatorului și al difuzării în statele membre a informațiilor privind procesul de selecție organizat de Observator; felicită președintele Consiliului de administrație al Observatorului pentru că a invitat autoritățile competente din statele membre, Norvegia și Turcia să asigure echilibrul de gen în numirea membrilor consiliului de administrație al Observatorului; constată, de asemenea, din raportul Observatorului, în ceea ce privește observația că nu utilizează SYSPER, că instituția a dezvoltat și a pus în aplicare propriile instrumente de tehnologie a informației și comunicațiilor pentru gestionarea digitalizată a resurselor umane;

18. reamintește din raportul anual al Curții privind agențiile Uniunii pentru 2018 observația referitoare la angajarea de lucrători interimari prin intermediul unui contract-cadru fără a respecta cerințele Directivei 2008/104/CE a Parlamentului European și a Consiliului ([2]) și ale legislației muncii din Portugalia; constată din raportul Curții că această observație este închisă, că contractul-cadru în cauză a expirat în martie 2022 și că ultima plată pentru lucrătorii interimari a avut loc în ianuarie 2022;

Achizițiile publice

19. constată din raportul Curții că suma (75 000 EUR) corespunzătoare unui contract încheiat în 2022 nu a fost acoperită integral de un angajament bugetar corespunzător, ceea ce a dus la un deficit de 8 000 EUR; constată că în 2021 se înregistrase o situație similară pentru același tip de contract și în ambele cazuri Observatorul nu a respectat, potrivit raportului Curții, cerința prevăzută la articolul 10 alineatul (3) și la articolul 73 alineatul (2) din Regulamentul financiar al Observatorului; constată totuși, pe baza răspunsului Observatorului, că costul contractului a fost împărțit în conformitate cu acordurile încheiate cu alte două entități care utilizează spațiile Observatorului de la Lisabona; observă, în acest context, că Observatorul a trebuit să suporte doar o parte din costul/cheltuielile totale ale contractului care s-a bazat pe angajamentele bugetare corespunzătoare, în timp ce costurile rămase s-au bazat pe operațiuni contabile de compensare/decontare, întrucât aceste costuri au fost suportate de celelalte două entități;

Prevenirea și gestionarea conflictelor de interese și transparența

20. ia act de măsurile în vigoare aplicate de Observator și de efortul constant pe care îl depune pentru a asigura transparența, pentru a preveni și gestiona conflictele de interese și pentru a asigura protecția avertizorilor de integritate; observă că în 2022 nu a fost raportat, cercetat sau încheiat niciun caz de conflict de interese sau avertizare în interes public; apreciază faptul că Observatorul a publicat pe site-ul său declarațiile de interese și CV-urile personalului din conducerea superioară, ale membrilor consiliului său de administrație și ale experților externi care sunt membri ai comitetului științific al Observatorului; reamintește că, în cazul membrilor consiliului de administrație, pe site-ul Observatorului este disponibil doar un rezumat al activităților profesionale curente ale acestora; ia act de angajamentul Observatorului de a analiza posibilitatea ca, până la sfârșitul anului 2023, CV-urile publicate să includă și activitățile profesionale anterioare ale membrilor respectivi;

([2]) Directiva 2008/104/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 19 noiembrie 2008 privind munca prin agent de muncă temporară (JO L 327, 5.12.2008, p. 9).

21. ia act de faptul că în 2022 Observatorul nu a avut întâlniri cu persoane care desfășoară activități de lobby; constată totodată că Observatorul a instituit, pe baza orientărilor și recomandărilor elaborate de Comisie și de Ombudsmanul European în această privință, un cod de conduită și recomandări/orientări practice privind eventuala interacțiune a personalului său cu reprezentanți ai grupurilor de interese; constată, de asemenea, că dacă au loc astfel de întâlniri, în orientările respective se recomandă ca ele să fie înregistrate și făcute publice; invită Observatorul să urmeze aceste orientări și să facă publice aceste reuniuni fără întârziere;

Controalele interne

22. ia act de faptul că, în 2022, Serviciul de Audit Intern (IAS) a efectuat două audituri pentru Observator, unul despre cooperarea internațională și celălalt despre caracterul adecvat al modalităților de coordonare și de lucru al direcțiilor generale partenere și altor părți interesate, precum și al cadrului de guvernanță al agențiilor descentralizate ale Uniunii; ia act de faptul că pentru niciunul dintre cele două proiecte de audit nu erau încă disponibile rezultatele la sfârșitul anului 2022, moment la care nu existau riscuri critice și recomandări restante din partea IAS, cu excepția unei recomandări restante privind comunicarea internă, dintr-un audit privind gestionarea resurselor umane și etica efectuat în 2021;

23. salută rezultatul evaluării din 2022 a eficacității sistemelor de control intern ale Observatorului, care arată că toate componentele sunt prezente și funcționează; ia act de faptul că evaluarea a identificat cinci principii ale cadrului de control intern în care ar putea fi necesare unele îmbunătățiri în ceea ce privește mediul de control, activitățile de control și informarea și comunicarea; constată, de asemenea, că în 2022 a fost efectuat un exercițiu cuprinzător de identificare și evaluare a riscurilor, menit să îmbunătățească gestionarea riscurilor în cadrul Observatorului, fiind identificate riscuri legate de noul mandat al Observatorului și de noul său model de funcționare; invită Observatorul să remedieze toate deficiențele identificate cu ocazia diferitelor evaluări efectuate în 2022;

24. ia act de faptul că Observatorul a adoptat o strategie antifraudă revizuită în 2021, cu trei obiective strategice și un plan de acțiune de implementare în 2022, că planul fusese pus în aplicare în mare măsură până la sfârșitul anului și că mai rămăsese deschisă doar una din cele 12 acțiuni;

Alte observații

25. felicită Observatorul pentru eforturile de comunicare care s-au axat pe elaborarea de publicații de înaltă calitate, în 2022 fiind produse 66 de publicații științifice și instituționale și 16 articole științifice, precum și capitole de carte elaborate de către Observator sau elaborate în colaborare cu acesta și publicate în reviste de prestigiu;

26. salută creșterea semnificativă a audienței Observatorului în 2022 pe toate canalele de care dispune; constată, în acest context, că Observatorul a avut aproximativ 2,6 milioane de vizitatori unici pe site, un număr record (o creștere de aproape 50 % față de 2021), 1,6 milioane de vizualizări ale materialelor sale video (o creștere de 15 % față de 2021) și urmăritori mai numeroși pe două canale principale de comunicare socială, LinkedIn (+ 57 %) și Instagram (+ 37 %);

27. invită Observatorul să se concentreze pe difuzarea rezultatelor cercetărilor sale în rândul publicului larg și să se adreseze acestuia prin intermediul rețelelor de socializare și al altor mijloace de informare; salută, în acest sens, faptul că rapoartele create de Observator sunt accesibile pentru utilizatori;

28. salută pagina de resurse, EMCDDA 4 Ukraine, creată pentru profesioniștii care lucrează în domeniul drogurilor în Europa, sprijinind persoanele strămutate din Ucraina;

29. face trimitere, pentru alte observații cu caracter orizontal care însoțesc decizia privind descărcarea de gestiune, la Rezoluția sa din 11 aprilie 2024 ([3]) referitoare la performanțele, gestiunea financiară și controlul agențiilor.

([3]) Texte adoptate, P9_TA(2024)0280.